

Social- og Boligministeriet
Holmens Kanal 22
1060 København
Att.: Jurint@sm.dk

Høring over udkast til vejledning om socialtilsynets økonomiske tilsyn med sociale tilbud (sagsnr. 2025-4790)

LOKK er en landsdækkende medlems- og interesseorganisation for mere end 50 non-profit-krisecentre efter servicelovens § 109. Danner er en selvejende nonprofitorganisation med drift af krisecentre samt mange års specialiseret viden om vold i nære relationer, forebyggelse og beskyttelse af voldsudsatte kvinder og børn.

Vi vil hermed fremsætte bemærkninger til bekendtgørelsen om socialtilsynets økonomiske vejledning.

Vi er positive over for, at økonomi eksplicit indgår som et kvalitetskriterium i socialtilsynets samlede vurdering. Det er nødvendigt, at offentligt finansierede tilbud drives økonomisk ansvarligt. Vi mener, at det er positivt, at tilsynet eksplicit vurderer bæredygtighed, transparens og proportionalitet mellem kvalitet, pris og målgruppe. Dog finder vi det nødvendigt at påpege en række bekymringer ved den måde, hvorpå disse kriterier vurderes.

Om brugen af standardiserede mål for økonomisk kvalitet

LOKK og Danner anbefaler, at:

- Grundlaget for sammenlignelige indsatser i højere grad differentieres ud fra organisatoriske og finansielle vilkår.
- Der udarbejdes tydelige og differentierede kvalitetskrav til de borgerrettede indsatser på socialområdet, tilpasset indsatsens målgruppe.

Vejledningens kriterium om proportionalitet mellem kvalitet, pris og målgruppe bygger i praksis på en sammenlignende økonomisk rimelighedsvurdering, hvor økonomiske nøgletal sammenholdes med udvalgte strukturelle kvalitetsindikatorer inden for en gruppe af tilbud, der vurderes som sammenlignelige.

Denne sammenligningsmodel fremstår imidlertid utilstrækkeligt differentieret i forhold til tilbuddenes organisatoriske og finansielle vilkår, herunder ejerskabsform, adgang til kapital, reinvesteringsforpligtelser og mulighed for risikospredning. Nonprofitorganisationer har eksempelvis ofte andre omkostningsstrukturer som følge af dokumentationskrav fra fonde, fundraising, medlemsdemokrati og bestyrelsesarbejde.

Økonomiske nøgletal er således ikke neutrale størrelser, men afspejler konkrete strukturelle forudsætninger. Hvis disse ikke indgår eksplicit i vurderingen, risikerer sammenligningen at blive misvisende.

Uklarhed om kriteriet "borgerrettede timer"

LOKK og Danner anbefaler, at:

- Der fastsættes en tydelig og ensartet afgrænsning samt gennemsigtige retningslinjer for opgørelse af kriteriet om borgerrettede timer.

Det fremgår ikke tydeligt, hvilke funktioner der indgår i opgørelsen, og hvordan medarbejdere med sammensatte funktioner skal kategoriseres. På krisecentre er den borgerrettede indsats ofte integreret med dokumentation, koordinering, sikkerhedsarbejde og praktiske opgaver, som samlet understøtter beskyttelses- og støtteformålet i § 109. En snæver eller uensartet fortolkning kan derfor give et reduceret billede af den faktiske indsats.

Uden en klar og operationel definition risikerer kriteriet at blive anvendt forskelligt på tværs af tilbud og tilsyn, hvilket kan svække retssikkerheden og sammenligneligheden i vurderingen.

Regnskabstekniske forskelle påvirker sammenligneligheden

LOKK og Danner anbefaler, at:

- Socialtilsynet i sine sammenlignende vurderinger i højere grad baserer sig på funktionel ækvivalens frem for alene regnskabsmæssig placering.

Vi vil desuden påpege, at forskelle i ejerforhold og organisatorisk opbygning kan medføre, at funktionelt sammenlignelige udgifter fremgår forskelligt i regnskaberne.

Eksempelvis vil rengøringspersonale og viceværtsfunktioner i nogle tilbud være ansat internt og dermed fremgå som lønudgifter, mens tilsvarende funktioner i andre tilbud – eksempelvis hvor bygningen ejes eksternt – indgår som en del af husleje eller tilkøbte serviceydelser. Der er således tale om ensartede funktioner, som regnskabsmæssigt placeres på forskellige budgetlinjer afhængigt af organisering.

Hvis sådanne forskelle ikke håndteres eksplicit i den økonomiske vurdering, kan sammenligninger komme til at hvile på regnskabstekniske forhold frem for reelle prioriteringer. Det kan give et skævt billede af både omkostningsniveau og ressourceanvendelse.

Samlet set er der en risiko for, at standardiserede økonomiske kriterier – uden tilstrækkelig differentiering og metodisk præcision – utilsigtet kan favorisere kapitalstærke og koncernbaserede tilbud, mens mindre og

civilsamfundsforankrede tilbud fremstår strukturelt svagere, uden at dette nødvendigvis afspejler kvaliteten af den borgerrettede indsats.

Økonomiske kvalitetskriterier bør afspejle de rettighedsbaserede tilbud

LOKK og Danner anbefaler at:

- Vurderingen af økonomisk kvalitet på 109-området tager udgangspunkt i tilbuddenes retlige forpligtelser og formål frem for klassiske drifts- og markeds-kriterier.

Det er problematisk, at vejledningen anvender én samlet økonomisk ramme for både planlagte tilbud og akutt tilbud omfattet af selvhenvenderprincippet, herunder krisecentre efter servicelovens § 109.

Krisecentre er rettighedsbaserede tilbud, hvortil adgangen ikke afhænger af kommunal visitation eller planlagt kapacitetsstyring, men af borgerens akutte behov for beskyttelse. Dette indebærer en grundlæggende uforudsigelighed i belægning og økonomi, som adskiller sig markant fra planlagte tilbud. Hvis økonomisk bæredygtighed og effektivitet fortolkes snævert ud fra belægningsgrader, takstniveauer og standardiserede nøgletal, risikerer det at skabe et pres for visitation og prioritering, hvilket er uforeneligt med selvhenvenderprincippet og karakteren af § 109 som et rettighedsbaseret beskyttelsestilbud.

Behov for et endeligt opgør med profitudtag på selvhenvender-tilbud

LOKK og Danner anbefaler at:

- Vejledningen justeres med klarere reguleringer af profitudtag, herunder et konkret profitloft på området.

Krav til gennemsigtighed er ikke tilstrækkeligt til at sikre, at offentlige midler anvendes i overensstemmelse med tilbuddets sociale formål. Der er behov for tydeligere pejlemærker for, hvornår profit og udlodning bliver uforenelig med formålet med sociale indsatser.

Vi anerkender, at vejledningen styrker gennemsigtigheden ved koncernlignende konstruktioner gennem krav om oplysning om interne transaktioner, husleje, administrationsbidrag og overførsler mellem enheder. Vejledningen lægger op til proportionalitetsvurderinger af overskud, udlodning og prisniveau imod tilbuddets øvrige kvalitet, med muligheden for at markere tilbud som "uforholdsmæssigt dyre". Samtidig fastsættes der ingen klare grænser for, hvornår profitniveauer, udlodning eller indirekte profitudtag anses for uacceptable.

Vi finder det vanskeligt at forstå, hvorfor vejledningen ikke tager tydeligere stilling til disse grænser, herunder stiller vi os undrende overfor beslutningen om

ikke at indføre et egentligt profitloft på et område, der i overvejende grad er skattefinansieret. Hvis det politiske mål er at begrænse profitudtag og sikre, at offentlige midler anvendes i overensstemmelse med sociale formål, er vejledningen et skridt – men ikke en løsning.

I er meget velkomne til at kontakte krisecenterleder Susanne Lamhauge på sml@danner.dk eller tlf. 30785855 eller kons. direktør Eva Bertelsen på evb@lokk.dk eller tlf. 31345175, hvis I har spørgsmål eller ønsker uddybning.

Med venlig hilsen

Mette Marie Yde, direktør i Danner

og

Eva Bertelsen, kons. direktør i LOKK